

Opsamlende specialeansøgning

Speciale: Lungemedicin

Region/privat udbyder: Region Midtjylland

Dato: 4. marts 2011

# 1 Specialets hovedfunktionsniveau

- 1.1 Kort generel beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet, herunder opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen deraf.

## 2 Specialets regionsfunktionsniveau

### 2.1 Kort beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet herunder af opfyldelsen af krav til varetagelsen deraf.

Region Midtjylland søger i den opsamlende ansøgningsrunde om varetagelse af følgende regionsfunktion ved Århus Universitetshospital, Århus Sygehus og ved Regionshospitalet Viborg i et formaliseret samarbejde med Århus Universitetshospital, Århus Sygehus:

- Ekstrapulmonal tuberkulose (ekskl. pleura og uden samtidig pulmonal tuberkulose)

Region Midtjylland søger i den opsamlende ansøgningsrunde endvidere om varetagelse af følgende regionsfunktion ved Århus Universitetshospital, Århus Sygehus:

- Ekstrapulmonale atypiske mycobakterier (ekskl. plura og uden samtidig tuberkulose)

Det bemærkes, at funktionerne desuden søges varetaget inden for infektionsmedicin ved Århus Universitetshospital, Skejby, se ansøgning vedrørende funktionerne inden for det infektionsmedicinske speciale. Lungemedicinsk afdeling B, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus og Infektionsmedicinsk afdeling Q, Århus Universitetshospital, Skejby varetager sammen funktionerne i regi af Vstdansk Tuberkulosecenter. Bilag med beskrivelse af Vstdansk Tuberkulosecenter er vedlagt.

#### **Vedrørende funktionen ”Ekstrapulmonal tuberkulose (ekskl. pleura og uden samtidig pulmonal tuberkulose)”**

##### **Regionshospitalet Viborg**

*Befolkningsunderlag samt aktuelt og forventet volumen, herunder redegørelse for, hvordan kvalitet og erfaring sikres ved det planlagte volumen*

Befolkningsunderlaget består af Skive, Viborg og Silkeborg kommuner, svarende til ca. 240.000 indbyggere.

Der forventes ca. 1-4 patientforløb årligt. Behandlingen er rettet mod socialt udsatte befolkningsgrupper, hvorfor nærhed til behandlingen er af stor betydning.

*Antal speciallæger, vagtforhold mv.*

Det lungemedicinske speciale ved Medicinsk Afdeling, Regionshospitalet Viborg råder over 3 speciallæger, som kan varetage funktionen. Funktionen varetages i dagtid.

*Adgang til faciliteter og udstyr*

Funktionen fordrer ikke særligt udstyr.

*Samarbejde med andre sygehuse, som varetager samme funktioner i specialet på samme eller andet funktionsniveau*

Der samarbejdes med lungemedicinsk afdeling, Århus Sygehus, Århus Universitetshospital. Patienter indleder udredning dér, og Medicinsk Afdeling på Regionshospitalet Viborg varetager den efterfølgende behandling og kontrol af patienter fra optageområdet

*Andre særlige forudsætninger, fx allerede opbygget erfaring m.m.*

Det lungemedicinske speciale har mangeårig erfaring i smitteopsporing og behandling af tuberkulose. Funktionen varetages af bl.a. specialuddannede sygeplejersker og 3 speciallæger.

Regionshospitalet Viborg varetager endvidere funktionen ”Pulmonal tuberkulose, inkl. pleura, ekskl. tuberkulose hos patienter med HIV og/eller tuberkulose i CNS” behandling af pulmonal tuberkulose.

*Formaliserede samarbejdsaftaler inden for område*

Der indgås en formaliseret samarbejdsaftale mellem Regionshospitalet Viborg og Århus Universitetshospital, Århus Sygehus om funktionen.

**Århus Universitetshospital, Århus Sygehus**

Århus Universitetshospital, Århus Sygehus opfylder alle krav til at varetage regionsfunktioner i specialet.

*Befolkningsunderlag samt aktuelt og forventet volumen, herunder redegørelse for, hvordan kvalitet og erfaring sikres ved det planlagte volumen*

Befolkningsunderlaget er den østlige del af Region Midtjylland dvs. ca. 0,9 mio. borgere. Der anslås at blive diagnosticeret ca. 15 nye patienter/år.

*Antal speciallæger, vagtforhold mv.*

Der er i Vestdansk Tuberkulosecenter 7 speciallæger, der har specialinteresse og viden om tuberkulose.

*Andre særlige forudsætninger, fx allerede opbygget erfaring mm.*

Der er i Vestdansk Tuberkulosecenter stor erfaring i behandling af tuberkulosepatienter. Vestdansk Tuberkulosecenter er oprettet i 2009, og er et samarbejde mellem Lungemedicinsk afdeling og Infektionsmedicinsk afdeling. Herudover er tilknyttet speciallæger fra andre afdelinger, der qua specialets beskaffenhed kan møde tuberkulosepatienter. Det er bl.a. øre-næse-hals-afdelingen, klinisk mikrobiologisk afdeling, pædiatrisk afdeling, ortopædkirurgisk afdeling, klinisk farmakologisk afdeling m.m. I centret er der regelmæssige møder, der er fælles retningslinjer for TB-udredning og behandling. Der henvises til vedlagte dokument om Vestdansk Tuberkulosecenter.

*Formaliserede samarbejdsaftaler*

Der indgås en formaliseret samarbejdsaftale mellem Regionshospitalet Viborg og Århus Universitetshospital, Århus Sygehus i forhold til udredning, behandling og smitteopsporing af pulmonal og ekstrapulmonal tuberkulose.

**Vedrørende funktionen ”Ekstrapulmonale atypiske mycobakterier (ekskl. pleura og uden samtidig pulmonal tuberkulose)”**

**Århus Universitetshospital, Århus Sygehus**

*Befolkningsunderlag samt aktuelt og forventet volumen, herunder redegørelse for, hvordan kvalitet og erfaring sikres ved det planlagte volumen*

Optageområdet for ekstra-pulmonale atypiske mykobakterier er hele Region Midtjylland ekskl. den vestlige del af regionen, der betjenes af Regionshospitalet Holstebro, dvs. ca. 0,9 mio. borgere. Der anslås at blive diagnosticeret ca. 14 nye patienter/år.

*Antal speciallæger, vagtforhold mv.*

Der er i Vestdansk Tuberkulosecenter 7 speciallæger, der har specialinteresse og viden om atypiske mykobakterier.

*Andre særlige forudsætninger, fx allerede opbygget erfaring mm.*

Vestdansk Tuberkulosecenter er oprettet i 2009, og er et samarbejde mellem Lungemedicinsk afdeling og Infektionsmedicinsk afdeling. Herudover er tilknyttet speciallæger fra andre afdelinger, der qua specialets beskaffenhed kan møde tuberkulosepatienter. Det er bl.a. øre-næse-hals-afdelingen, klinisk mikrobiologisk afdeling, pædiatrisk afdeling, ortopædkirurgisk afdeling, klinisk farmakologisk afdeling m.m. I centret er der regelmæssige møder, der er fælles retningslinjer for TB-udredning og behandling. Der er i Vestdansk Tuberkulosecenter ligeledes erfaring i behandling af patienter med pulmonale atypiske mykobakterier.

### 3 Specialets højt specialiserede niveau

#### 3.1 Kort beskrivelse af den planlagte organisering af højt specialiserede funktioner i specialet, herunder af opfyldelsen af krav til varetagelsen deraf.

Region Midtjylland søger i den opsamlende ansøgningsrunde om varetagelse af følgende højtspecialiserede funktion ved Århus Universitetshospital, Århus Sygehus:

- Behandling af emfysem og lungecyster med endobronkiale ventiler (udviklingsfunktion)

Århus Universitetshospital, Århus Sygehus opfylder alle krav til at varetage højt specialiserede funktioner i lungemedicin.

*Befolkningsunderlag, herunder aktuelt og forventet volumen*

Optageområdet for vurdering til behandling med endobronkiale ventiler er hele Jylland, dvs. ca. 2,6 mio. borgere.

Det nuværende niveau for antal patienter pr. år er ca. 20. Det anslås, at fremtidige antal patienter pr. år til vurdering vil være ca. 40.

*Antal speciallæger, vagtforhold mv.*

Der er i Lungemedicinsk afdeling ansat 10 speciallæger, hvoraf de 5 har specialinteresse og viden om KOL, emfysem og speciel ventilbehandling heraf. Der er en lungemedicinsk overlæge i beredskabsvagt døgnet rundt.

*Samarbejde med andre sygehuse/andre specialer*

Funktionen varetages i tæt samarbejde med Thoraxkirurgisk afdeling på Århus Universitetshospital, Skejby.

Lungemedicinsk afdeling ønsker at varetage udredningsdelen af denne funktion. Indtil videre har samarbejdet været varetaget med Thoraxkirurgisk afdeling, Rigshospitalet, og Lungemedicinsk afdeling har således allerede haft flere patienter til vurdering.

For alle KOL-, emfysem- og alfa-1-antitrypsinmangel-patienter, der henvises til vurdering for mulig lungetransplantation eller lungevolumenreducerende kirurgi, gælder det, at der samtidig laves en vurdering af, om endobronkial ventil behandling er en mulighed.